

Diarienummer: 11FNU/0187

Datum: 11-09-21

Datum för tillsyn: 31/5-1/6 2011

Tjänstemän: Ingrid Owesson, Ewa Norrström
och Ylva Andersson

Förskola: Varglyan

Förskolechef: Elisabeth Eriksson

Rapport från tillsynsbesök

Inledning

En godkänd fristående förskola och pedagogisk omsorg står under tillsyn av den kommun där verksamheten bedrivs. Tillsyn är en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta brister som upptäcks vid granskningen.

Kundvals- och finansieringsavdelningen genomför tillsyn över fristående förskolor och pedagogisk omsorg enligt kommunens tillsynsplan. I tillsynen ingår bland annat tillsynsbesök på alla fristående enheter.

Genomförande

Inför tillsynsbesök ska verksamheten inkomma med ”Verksamhetsredogörelse inför tillsyn” enligt förvaltningens mall. Förvaltningen förbereder tillsynsbesöket med utgångspunkt i verksamhetsredogörelsen och enhetens kvalitetsredovisning. Utifrån dessa dokument utarbetas ett antal frågor om verksamheten som i första hand riktas till förskolechefen.

Tjänstemän från förvaltningen genomför tillsynsbesöket. Tillsynsbesöket omfattar cirka två dagar som inleds med en intervju med enhetens förskolechef. Resterande tid av tillsynsbesöket ägnas åt observation av verksamheten samt spontana samtal med pedagoger och föräldrar utifrån på förhand strukturerade frågor.

Rapporten bygger på dokumentation från verksamheten, iakttagelser vid tillsynsbesöket samt det som framkommit vid intervjuer och spontana samtal samt resultat från kundundersökning. Rapporten avser inte att ge en heltäckande bild av verksamheten utan är en bedömning av i vilken utsträckning verksamheten uppfyller de krav som ställs i lagar och förordningar.

Helhetsbedömning och beslut

Sammanfattning

Varglyan präglas av en mycket god pedagogisk verksamhet och en kreativ lärmiljö. Förskolan har personal med den utbildning som behövs för den verksamhet som ska

bedrivs. Både ute- och inomhusmiljön bedöms som trygg och säker. Förskolan uppfyller i stort de krav som ställs på verksamheten.

Vi anser att Varglyan har en bra uppfattning om vad det systematiska kvalitetsarbetet innebär men det är ännu inte helt implementerat. Det är positivt med den kompetensutveckling som Varglyan planerar genomföra kring dokumentation.

Förslag på utvecklingsområden

Det är viktigt att särskilja på barns lek och barns aktiviteter. Varglyan är mycket bra på att bejaka barns kreativitet, barns lek och barns initiativ till olika aktiviteter. Däremot kan Varglyans pedagoger utveckla ett mera medvetet arbetssätt med leken både vad gäller uppstart av lek, lekens innehåll och utveckling. Barnen behöver stöd i att vara kvar i leken och utveckla dess handling.

Varglyan kan med fördel utveckla arbetet kring genus och jämställdhet. I strukturerad lek har pedagogerna också möjlighet att utmana barnens föreställningar om flickigt/pojkigt.

Anmärkning

2 kap. Huvudmän och ansvarsfördelning, 31 § Registerkontroll

- Föräldrar har ingen skyldighet att lämna registerutdrag vid medverkan i verksamheten på förskolan. I förarbetena till bestämmelserna sägs bla. följande "Det måste förutsättas att deras (föräldrars medverkan) deltagande begränsas till att ske vid sidan av den ordinarie personalen och under dennas överinseende."¹ Varglyan ska säkerställa att föräldrars medverkan i verksamheten sker under överinseende av ordinarie personal.
- Vid tillsynen saknas ett registerutdrag för år 2010. Varglyan ska säkerställa att förskolan inhämtar registerutdrag från all personal som är skyldig att lämna sådant.

Förskolan ska inom tre månader från beslut om anmärkning redovisa vidtagna åtgärder.

Föreläggande

- Inget föreläggande.

Beskrivning av verksamheten

Förskolan Varglyan är belägen på Ingarö i före detta Pilhamns skola från 1923. Tidigare var förskolan belägen i ett radhus i Brunn men flyttade i maj 2010. Byggnaden är i två plan och dessutom finns ett källarplan med stora förvaringsutrymmen och plats för personalrum. Till förskolan hör en stor, fin naturtomt. Utemiljön kan avdelas till två gårdar vid behov.

Verksamheten är en ekonomisk förening och drivs sedan hösten 1992 som föräldrakooperativ. Varglyan har föräldrarmedverkan. I föräldrarmedverkan ingår att fyra föräldrar varje torsdag jobbar i barngrupp mellan 15:00-17:30. Under den tiden har den anställda personalen möte i förskolans lokaler men har ingen kontakt med

¹ Prop. 2007/08:28 sid. 13.

föräldrarna som arbetar i barngruppen. Vidare deltar en förälder varje fredag i den ordinarie verksamheten samt att föräldrar har cirka 10 jourdagar per termin.

Förskolan har en avdelning som ofta delas upp i två grupper utifrån ”yngre och äldre” barn. Verksamheten har traditionell pedagogisk inriktning med tonvikt på uteverksamhet och lek.

Uppgifter om verksamheten

Antal barn	34
Barn per avdelning	avd. 1: ca 12 avd. 2: ca 18
Personal i pedagogisk verksamhet (årsarbetare)	5,77
varav förskollärare i pedagogisk verksamhet (årsarbetare)	2,8 (48 %)
Personaltäthet (antal barn/personal)	5,9
Öppettider	07:15- 17:30 (fre 17:00)
Mat	Tillagningskök med kokerska
Städning	3 gånger/vecka

Varglyan har en hög andel förskollärare i jämförelse med kommunen i övrigt. Genomsnittlig andel förskollärare inom kommunal respektive fristående anordnare ligger på 30 % i båda grupperna (2010). Personaltätheten är något lägre än kommunal och fristående verksamhet där antal barn per personal genomsnittligt är 5,3 respektive 5,2 (2010).² Enligt förskolechefen kommer Varglyan att till hösten 2011 ha 30 barn inskrivna vilket höjer personaltätheten till 5,2 barn per personal.

Enligt förskolechefen anpassas öppethållandetiderna efter föräldrarnas behov.

Måluppfyllelse och resultat

Förskolan ska präglas av en god pedagogisk verksamhet där omsorg, fostran och lärande ska bilda en helhet. Dessutom ska förskolan arbeta för att främja leken, kreativiteten och stimulera till ett lustfyllt lärande och en allsidig utveckling i enlighet med läroplanen.

Vårt första intryck av Varglyans förskola är att vi möts av tillmötesgående pedagoger och nyfikna barn. Pedagogernas professionella förhållningssätt till barn och sitt arbete ser vi flera exempel på under våra dagar på förskolan.

Vid vårt besök hade vi spontana samtal med flera föräldrar. Fyra av föräldrarna hade vi lite längre samtal med. Samtliga föräldrar uttryckte att de var mycket nöjda med pedagogerna och deras positiva förhållningssätt till både barn och föräldrar. En förälder sa att pedagogerna alltid är glada och välkomnande.

Vid vårt besök pågår uteverksamhet under stor del av tiden på grund av inskolningar bland de yngre barnen. De flesta av de äldre barnen äter samtliga måltider, har vila och

² Skolverket 2010.

fria aktiviteter utomhus. De yngre barnen äter och har vila inomhus men övrig tid på dagen är även de ute på gården. Alla barn är engagerade i sina aktiviteter och lekar i större eller mindre grupper. Lekarna präglas av att alla barn fick vara med och att de stora hjälper de små. Strukturen på dagen är tydlig för barnen. Vid övergång från lunch till vila vet barnen själva till vilken grupp de ska gå och vad som ska hända.

Den pedagogiska inne- och utemiljön är genomtänkt, varierande och stimulerande. Det är en mycket god lärandemiljö för de barn som går på Varglyans förskola.

Förskolechefen poängterar att alla vuxna i förskolan har ett gemensamt ansvar för alla barn och detta vill de även förmedla till barnen. Bland annat är det förskolans kokerska som tar emot barnen den första stunden på morgonen när förskolan erbjuder frukost. Hennes förhållningssätt till barnen präglades av samma pedagogiska syn som vi ser hos övrig personal under besöket.

Lek och skapande verksamhet har en central roll på förskolan både vid ute- och inomhusvistelse. Det finns ett rikligt utbud av material på förskolan för barnen att använda när de vill. Det mesta av materialet är placerat på ett för barnen lättåtkomligt sätt. Vi ser att barnen sysselsätter sig med många olika aktiviteter och pedagogerna har en bejakande inställning till barnens initiativ. Pedagogerna delar upp sig och de är närvarande och stundtals delaktiga i barnens aktiviteter.

Temat under tiden för besöket på förskolan handlar om insekter. Vi ser barn som med stort engagemang utforskar insekter med olika former av instrument. På ett av staketerna till gården sitter bilder av olika insekter de hittat.

Pedagogisk ledning och utveckling av verksamheten

Verksamheten ska utgå från de nationella målen. Personalen ska ha den utbildning eller erfarenhet som krävs för att kunna tillgodose barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet. Förskolan ska följa upp barnens utveckling och lärande. Vårdnadshavare ska få information om barnets utveckling.

Förskolan ska bedriva ett systematiskt dokumenterat kvalitetsarbete .

Förskolechefen deltar alltid i styrelsens möten och kan fortlöpande informera om den pedagogiska verksamheten och svara på frågor. Varje torsdag har all personal i förskolan gemensam planeringstid där frågor om måluppfyllelse lyfts. Det är förskollärarna som ansvarar för ledning av det pedagogiska arbetet. Läroplanens målområden finns tydligt uppsatta i hallen. Hänvisning till läroplanens målområden är även synlig i annan dokumentation som finns uppsatt på förskolan.

Alla pedagoger på förskolan har deltagit på en föreläsning om den reviderade läroplanen. Föräldrar har informerats om läroplanen. Förskolan har tankar om hur de vill utveckla verksamheten gällande natur och matematik.

Bedömningen görs att Varglyan har tillräckligt med personal för barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet. Det finns minst en ansvarig förskollärare per barngrupp. Deras tanke är att samma personal ska arbeta ett par år i samma grupp för att sedan byta. När barnen i yngregruppen flyttar upp till äldregruppen följer en personal med.

Bilder från verksamheten finns på väggar för föräldrar att ta del av. Enligt förskolechefen finns både bilder och text med i förskolans veckobrev till föräldrar.

Varje barn har en egen pärm med dokumentation. Varje termin erbjuds utvecklingssamtal med alla föräldrar där en utvecklingsplan formuleras.

Föräldrarna är nöjda med den skriftliga och muntliga information de får. Informationen är väldigt tydlig och det skickas meddelande hela tiden, uppger en förälder.

Den reviderade läroplanen har det informerats och pratats mycket om. Dock känner föräldrarna inte så väl till vad det egentligen betyder i realiteten men de har fullt förtroende för att ledningen och pedagogerna sköter sitt uppdrag på bästa sätt.

Det systematiska kvalitetsarbetet består av att i början av varje termin har personalgruppen en planeringsdag. Under terminen har pedagogerna ett personalmöte varje vecka där verksamheten diskuteras och följs upp. I slutet av varje termin har hela personalgruppen en gemensam utvärderingsdag. Resultatet ligger sedan till grund för verksamhetens fortsatta planering och utveckling. Förskolechefen säger att ett av förskolans utvecklingsområden är det systematiska kvalitetsarbetet. Främst gäller detta att bättre dokumentera diskussionerna kring analys och slutsatser utifrån uppföljningen av förskolans verksamhet. Det finns även tankar om utbildning kring dokumentation och utvärderingsteknik.

Eftersom Varglyan nyligen flyttat till nya lokaler är även inne- och utemiljön ett centralt utvecklingsområde. I vår rundvandring i huset får vi beskrivet av förskolechefen hur man kontinuerligt omprövar miljöns funktion i relation till barngruppens behov.

Förskoleverksamhetens lärandemiljö

Verksamheten ska utgå från barnens behov, intressen och åsikter. Vårdnadshavare ska ges möjlighet att påverka verksamheten. Enligt förskolans läroplan ska verksamheten arbeta utifrån ett värdegrundsperspektiv, exempelvis när det gäller relationen mellan barn och mellan vuxna och barn samt förekomst av kränkningar. Verksamheten ska arbeta medvetet och aktivt med att motverka traditionella könsmönster. Förskolans inne- och utemiljö ska vara trygg och säker. Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Förskolechefen beskriver att de har ett medvetet arbetssätt där verksamheten anpassas till barnen – inte tvärt om. Genom observationer och barnintervjuer tar pedagogerna reda på det enskilda barnets behov. Utifrån detta utformas verksamheten och miljön. Genom deras arbetssätt får alla barn känna att de är en viktig del i gruppen. Ledning och pedagoger vi pratat med säger att det är ett medvetet förhållningssätt.

Föräldrarna var också mycket nöjda med den pedagogiska verksamheten som bedrivs. Verksamheten anpassas efter barnens behov och pedagogerna ser och uppmärksammar varje individ. Föräldrarna anser att pedagogerna har ett klart uttalat barnfokus och det finns alltid en tanke bakom allt dom gör. En av föräldrarna uttryckte sin uppskattning med att säga att verksamheten bedrivs föredömligt.

Under vårt besök ser vi att pedagogerna har ett öppet och nyfiket förhållningssätt till barnen. De lyssnar aktivt på barnen och svarar på deras frågor. Fokus är på barnens behov och intressen de visar på. Både ute och inne utför pedagogerna sina arbetsuppgifter utan att ha längre diskussioner med varandra. Arbetsfördelningen är tydlig och övergångarna i verksamheten flyter smidigt för både barn och vuxna. Pedagogerna som vuxna förebilder var i stort sett gott men vi ser även exempel på det

motsatta vid ett mellanmål. Även om vi ser många exempel på att man tar tillvara vardagssituationer för lärande såsom på- och avklädning, ta och lägga upp mat själv, kan förskolan utveckla detta mer.

Under vårt besök ser vi inga konflikter vare sig mellan barnen eller mellan barn och pedagoger. På frågan om det förekommer kränkningar svarar förskolechefen att det inte förekommer på förskolan. Hon menar att deras arbetssätt förebygger kränkningar då pedagogerna alltid är närvarande och ger barnen det stöd de behöver. Enligt förskolechefen har de haft en period tidigare när de fått arbeta mycket med att få ihop gruppen. Hon anser att de lyckats bra med detta arbete och att barngruppen nu fungerar bra.

Förskolechefen lyfter fram att de i barnens lek försöker utmana barnens föreställningar om manligt och kvinnligt tex. när det gäller kläder, roller i leken, deras egna intressen, leksaker, deras tankar om vad pojkar eller flickor kan/vill göra eller vad de tycker om. Varglyan beskriver att man lägger stor vikt vid de vuxnas roll som förebilder för barnen. Det framkommer dock inte om man har ett speciellt fokus på personalens förhållningssätt i ett genusperspektiv och hur de vuxna påverkar barnen genom sina (ibland omedvetna) värderingar. Verksamhetens fokus när det gäller att motverka traditionella könsmonster verkar utgå från barnens egna lekar och aktiviteter och inte från början planerade styrda aktiviteter och lekar. Förskolan verkar lyckas bättre med att få med flickor i pojkars lek än tvärt om.

Bland de böcker vi tittade i fanns en bok med barn med annan hudfärg. I övrigt ser vi inga tecken på att förskolan arbetar aktivt förebyggande med frågor kring etnicitet eller barn med funktionshinder.

Under dagen är barnen aktiva och delar självmant upp sig i mindre grupper. Vi ser exempel på korta, flyktiga lekar som relativt snabbt överges. Även om det stundtals är livligt upplever vi att arbetsron är god och att banen inte stör varandra. Förskolan har få små rum för barnen att dra sig tillbaka till om de vill. Man har dock möblerat de stora rummen med olika lekhörnor vilket ändå möjliggör för avskildhet för barnen.

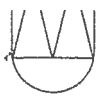
Både ute och inne finns ett genomtänkt och varierat lekmaterial som är lättillgängligt för barnen. Den stora, gröna utegården inbjuder till olika former av utmaningar. Eftersom förskolan har mycket verksamhet ute finns belysning för mörka eftermiddagar. På gården finns bla. vindskydd, odlingsbänkar, litet tält och en lekstuga, flera bord och bänkar, båtar och bilar. Verksamheten stänger varje dag med aktivitet utomhus, oavsett väder.

Den stora fina gården framhöll föräldrarna som en mycket stor tillgång för barnen. En förälder tyckte dock att den var lite för stor för de minsta barnen på förskolan.

Vi uppfattar att förskolan tillgodoser barn i behov av särskilt stöd inom ramen för den ordinarie pedagogiska verksamheten. Den röda tråden i hela verksamheten är ett inkluderande tankesätt som gynnar alla barn, inte bara barn i behov av särskilt stöd.

Förskolechefen redogör för flera olika möjligheter för föräldrar att möta eller kommunicera med förskolans personal ex föräldramöten, utvecklingssamtal eller olika evenemang.

Hur föräldrasamverkan fungerar finns det delade meningar om bland de föräldrar vi samtalade med. En förälder uttryckte mycket stark kritik mot att föräldrarna grupperats

sig sinsemellan. En annan förälder menade att föräldrakooperativ inte passar alla – man måste ha en förstående arbetsgivare om det ska fungera. Övriga föräldrar sa sig var nöjda med den form av föräldrasamverkan som finns.

Enligt förskolechefen träffar Varglyan andra föräldrakooperativ på Ingarö. Varglyan får även på vårterminen besök från Brunns skola som hälsar på de barn som ska börja där. Innevarande vårtermin uppger man att Varglyan på eget initiativ ska hälsa på de andra skolor där deras barn ska börja.

Kundenkäten

Överlag har Varglyan högre resultat i kundenkäten än det genomsnittliga resultatet i kommunen. Resultaten på frågorna varierar mellan 3,5 och 4,0. Totalt omfattar kundenkäten 27 frågor. Föräldrarna har svarat "instämmer helt" (100 %) på fyra av frågorna. Dock är det 20 % av föräldrarna som valt svarsalternativet "vet ej" på frågorna "Personalen i förskolan har dialog med mig kring fostransfrågor vid behov" och "Personalen arbetar medvetet med att motverka traditionella könsmönster/könsroller".

Säkerhet

På våra frågor om säkerhet inne och ute svarar förskolechefen att miljön är trygg och säker. Det finns inga riskfyllda ställen. Vi ser vid vårt besök att uppsikten över barnen är god både inne och ute. Vi ser inga brister ur ett säkerhetsperspektiv.

Dokument

Verksamheten har inkommit med följande dokument.

X	Rutiner för klagomålshantering
X	Rutiner gällande anmälningsskyldighet
X	Rutiner gällande tystnadsplikt
X	F-skattsedel 2011
Saknas 1 utdrag för timvikarie	Uppvisat registerutdrag (2010)

Catharina Lebel

Catharina Lebel

Chef för utbildningsenheten

Kundvals- och finansieringsavdelningen

